

Šest šešira (tehnika paralelnog mišljenja)

Metodu «Šest šešira» osmislio je [Dr. Edward de Bono](#). Ona predstavlja jednostavan i učinkovit postupak koji potiče suradnju, povećava produktivnost, kreativnost i inovativnost.

Od 1993. godine preko 200.000 ljudi je prošlo trening u korištenju metode «Šest šešira». Ova metoda se može koristiti u različitim područjima ljudske djelatnosti, a primjenjuje se u nekim od najvećih i najuspješnijih organizacija (npr. IBM, NTT, Bell Canada, Federal Express, Eli Lilly, BA, BAA i Rockwell International)

«Šest šešira» (paralelno mišljenje) se može koristiti na različite načine:

- za razvoj kreativnosti, vođenje sastanaka,
- za unapređivanje timske produktivnosti i komunikaciju,
- za unapređivanje proizvodnje i upravljanje projektima,
- za kritičko i analitičko mišljenje, rješavanje problema i donošenje odluka.

«Šest šešira» vas uči kako:

- podijeliti mišljenje na šest različitih načina koji su metaforički prikazani sa šeširima (promjenom šešira mijenjamo naš način mišljenja),
- povećati učinkovitost skupa i skratiti vrijeme njegova trajanja,
- istražiti svaku situaciju ili problem i stvoriti alternative koje izlaze izvan okvira očiglednih rješenja,
- koristiti tehniku «paralelnog mišljenja» za ohrabrivanje ideja i kao učinkovitu alternativu sukobljavanju mišljenja,
- koristiti različite vrste mišljenja.

Kako koristiti tehniku «šest šešira»?

- Odaberite problem.
- Odaberite jedan šešir, npr. bijeli i recite sve što znate o tom problemu. Zatim izaberite drugi šešir, npr. crveni i recite što koji vam se osjećaji ili intuitivne misli javljaju s obzirom na postavljeni problem.
- Nastavite sa izmjenom šešira sve dok ne iskoristite sve šešire.
- Redoslijed šešira može biti proizvoljan, a može ga zadati voditelj ili ga mogu dogovoriti sami sudionici.

Zadatak: [Kako omogućiti djeci da u školu idu s veseljem i bez straha?](#)

Aktivnost započnite plavim šeširima koji će vam pomoći da se dogovorite oko rasporeda ostalih šešira.

Bijela boja podsjeća na papir. **Bijeli šešir zanimaju informacije.** Kada stavimo bijeli šešir tada postavljamo neka od sljedećih pitanja: «Što znamo?» «Koje informacije trebamo?» «Što bismo trebali pitati?» Bijeli šešir se koristi kako bi usmjerili pozornost na informacije koje imamo ili nam nedostaju.

Ovo je svakako jedan od šešira koji se najčešće koristi. Crna boja nas podsjeća na sučev plašt. **Crni šešir nas poziva na oprez.** On nas čuva od nepromišljenih odluka koje bi mogle biti štetne. Crni šešir nas upozorava na rizik i na moguće nedostatke naših odluka. Bez crnog šešira mi bismo cijelo vrijeme bili u nevolji. Unatoč tome crni šešir ne treba suviše često koristiti jer tada može biti opasan.

Zeleno podsjeća na vegetaciju koja upućuje na rast, energiju i život. **Zeleni šešir je kreativni šešir.** On je namijenjen planiranju i stvaranju novih ideja. Pod zelenim šeširom možemo predlagati promjene i alternative predloženim idejama. On nam omogućuje raspravu o različitim mogućnostima. Kada koristimo zeleni šešir svi stvaramo.

Crveni šešir upućuje na vatru i toplinu. **Crveni šešir ima veze sa osjećajima i intuicijom.** Vi možda ne znate razlog zašto vam se nešto sviđa ili ne sviđa. Kada je crveni šešir u uporabi, imate priliku iskazati svoje osjećaje i intuiciju bez bilo kakvog objašnjavanja. Vaši osjećaji postoje i crveni šešir vam daje dozvolu da ih iskažete.

Žuto podsjeća na sunce i optimizam. Pod **žutim šeširom nastojimo pronaći sve ono što je pozitivno.** To možemo učiniti postavljajući neka od sljedećih pitanja: «Što su prednosti?» «Tko će imati koristi?» «Kako će se korisni učinci dogoditi?» «Koje su ostale vrijednosti?»

Plavi šešir je namijenjen razmatranju samog procesa mišljenja. Npr. možemo se zapitati što ćemo sljedeće učiniti ili u čemu smo do sada uspjeli. Plavi šešir možemo koristiti na početku rasprave kako bi odlučili o čemu ćemo raspravljati i što očekujemo od rasprave. On nam može pomoći u dogovaranju rasporeda korištenja ostalih šešira. Plavi šešir može poslužiti za razmatranje učinjenog na kraju rasprave.

